

Izbija vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, korodške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posebni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldna.

Štev. 17.

V Mariboru, dne 23. aprila 1903.

Tečaj XXXVII.

Govor poslanca Žičkarja

v štajerskem dež. zboru dne 17. t. m.

Visoki deželni zbor! Že v finančnem odseku sem navedel razloge, zakaj zastopniki slovenskega ljudstva na Štajerskem ne morejo glasovati za dovoljenje začasnega proračuna. Tukaj še hočem samo nekatere ponoviti.

Z deželnim denarjem, h kateremu doprinašajo Slovenci skoraj polovico, se še zmiraj podpirajo ponemčevalni zavodi in društva. Omenim naj samo nemške »studentenhajme«, nemški »sullerajn« in »sidmarko«. Z našim denarjem toraj se dela za naše ponemčevanje.

Na te moje pritožbe mi je odgovoril grof Kottulinsky v finančnem odseku: »Ti nemški zavodi delajo samo proti poslovenjenju.« Kako da more gosp. poslanec grof Kottulinsky to svojo trditev dokazati, tega seveda ni razodel, in tega tudi nikoli ne more dokazati, da bi Slovenci hoteli nemške kraje posloveniti. Bili bi veseli, ako bi videli, da nam je naš naroden obstanek zajamčen.

Drugi vzrok, da glasujemo proti, je ta: Deželni odbor štajerski še ima vedno navado, da dopisuje slovenskim občinam in okrajem v nemškem jeziku. V tem oziru se mi Slovenci opravičeno pritožujemo ne samo proti deželnemu odboru, ampak tudi proti vsem cesarskim uradom.

Usojam si dalje ekselenco, gospoda ces. kr. deželnega namestnika opozoriti na nepravilno postopanje okrajnih glavarstev, ki

pošiljajo slovenskim, nemščine nevednim mladeničem nemške pozivnice za nabor in slovenskim občinam nemške dopise. Mi še vedno zaupamo v pravicoljubje ekselence gospoda deželnega namestnika, da v tem oziru vendar enkrat kaj ukrene. Dokler trpijo te nepostavne razmere, ne moremo mi Slovenci zaupati niti deželnemu odboru niti vladi.

V finančnem odseku mi je tudi rekel dr. Deršata: »Slovenci bi bili sami oškodovani, če se proračun ne dovoli.« Na to mu samo to odgovorim: V vseh parlamentih je navada, da mora skrbeti večina zastopnikov za dovoljenje proračuna, pa ne manjšina.

Politično zborovanje v Podsredi.

Zborovanje kozjanskega političnega društva preteklo nedeljo v Podsredi zapisali bomo pač z zlatimi črkami v zgodovino naših zborovanj. Malokedaj smo videli toliko ljudi zbranih kot tokrat. Prišlo jih je iz kakih 10 občin do 300 mož in mladeničev, a trg Podsreda je bil ta dan ves na nogah. Stara šola, kraj zborovanja, oblekla se je zelo praznično, zastave so plapolale raz poslopja, zborovalna soba je bila okusno okinčana. Streljanje iz topičev pa je glasno razodevalo veselje Podsredčanov nad tolikim številom odličnih gostov iz raznih krajev.

Predsednik društva ob pol 4. uri pozdravi s prisrčnimi besedami natlačeno polno prostorno sobo zborovalcev v prvi vrsti dičnega

našega drž. in dež. posl. g. J. Žičkarja in da istemu besedo. V prav poljudnem govoru razvija nato g. poslanec politični položaj Slovencev in svoje delovanje v državnem in deželnem zboru. Nas je kajpada najbolj zanimalo zvedeti kaj o dogodkih zadnjih dni v deželni zbornici graški. Gospod poslanec omenja kako čudno so se zasukale stvari pri volitvi v deželni odbor. Medtem ko nemški konservativci niso hoteli glasovati za slovenskega odbornika, prišel je znani »Bauernbundler« baron Rokitsansky k slovenskim poslancem in jim ponudil, da hočejo on in njegovi somišljeniki glasovati za Slovence Robiča, a slovenski poslanci naj potem glasujejo za njega kot namestnika in tako se je potem zgodilo, da je bil g. Robič izvoljen s 14. glasovi, a župnik Holzer jih je dobil le osem.

Hudo so se potem sprijeli poslanci zaradi nemškega ženskega učiteljskega v Mariboru in sta v debato posegla slovenska poslanca gg. Žičkar in dr. Hrašovec, seveda, kakor je bilo že naprej videti, brezuspešno. Po dobro uro trajajočem govoru sledilo je burno odobravanje in se je g. poslanca na predlog predsednika društva izrekla srčna zahvala za njegovo trudapolno delovanje in neomejeno zaupanje.

Drugi govornik, g. Jančič iz Kozjega, zavil je resne resnice v šaljivo obleko in nas podučil, koga se imamo držati v sedanjih, skrajno nevarnih časih, držati se onih mož, ki delajo tako v prid ljudstva kakor naš poslanec g. Žičkar, ne pa onih, katere nam

Listek.

Kako je Kalinov Pepček med lizal.

Kalinov Pepček ni bil ravno posebno prebrisane glave, zato je imel pa drugo lastnost, akoravno ne moremo trditi, da bi bila posebno dobra, bil je namreč grozno sladkosneden. Ako je materi Kalinovi zmanjkalo iz kleti jabolka, ali iz posode vrhnja, obdolžili so navadno Pepčeka, in ne rečemo, da bi se bili kedaj motili. Posušeno sadje in orehe je znal iztakniti, naj so je tudi mati skrili še tako dobro.

Nekega dne, ko so sedeli Kalinovi ravno pri obedu pod košato hruško na vrtu, so se pri sosedu rojile čebele. Nekako sama ob sebi je prišla govorica do čebel, do medu in njegove sladkosti.

Pepčeku so se kar sline pocedile. Medu še ni okušal nikoli. Kako pač mora biti dober! Kako bi le prišel do njega? Te misli so mu celo popoldne rojile po glavi. Komaj je čakal večera, da bi se kaj zmenil o medu s hlapcem Jakom, kateremu je posebno zaupal, akoravno ga je ta že večkrat zvalil na litanice.

Ko sta zvečer po opravljeni večerni molitvi legla Pepček in Jaka k počitku, spala sta namreč v konjskem hlevu in sicer skupaj,

kakor je to tu in tam še vedno slaba navada, začne boječe in skrivnostno Pepček:

»Jaka!»

»Kaj pa hočeš, Pepček?»

»Jaka, ali si ti že kedaj jedel med?»

»O seveda, jedel sem ga jedel!»

»Jaka, ali je res med tako sladak in dober?»

»Veliko slajši je od sladkorja in od potice in orehov!»

Kratek pomolk.

»Jaka!» začne zopet Pepček, »kje si ga pa dobil, ker doma nimamo čebel?»

»Pri sosedu. Prišel sem lani v jesen tje, ko je ravno čebelam med jemal; tudi meni ga je namazal na rezljaj kruha prav na debelo. To ti je bila jed!»

Kratek pomolk.

»Jaka, veš kaj, jaz bi tudi rad enkrat pokusil, kakšen je med!»

»Pojdi enkrat sosedu poprosit, on ti bo gotovo dal kaj medu, saj ga še ima.»

»Veš, Jaka, nič si kaj ne upam k sosedu, ker sem imel zadnjč našo plavco v njegovem zelniku, bojim se, da bi me znal s čim drugim namazati, kakor z medom.»

»Po takem pa ni druge pomoči«, pošali se Jaka s Pepčekom, »kakor da greš na sosedov vrt in panjevo luknjo oližeš; med bo kar priteklo, čebele pa tako spijo po noči.«

Po tem dovtipu je Jaka kmalu sladko zaspal, Pepček pa ni mogel zatisniti očesa.

»Med, med«, ta beseda mu ni šla iz glave. Ko bi imel toliko medu v ustih kakor v mislih in glavi, imel bi ga dovolj za celo življenje.

»Čebele spijo po noči, dejal je Jaka, on že zna, noč je temna, kaj ko bi šel nocoj lizat med«, misli Pepček; in ta misel se mu je zdela vedno bolj pametna in vedno manj nevarna, dokler se ni odločil jo tudi izpeljati.

Rahlo je zlezal izpod skupne odeje, tiho vzal svoj jopič, kateri je zraven postelje visel na klinu ter se izmuznil iz hleva. Vrata so sicer nekoliko zaškripala, pa Jaka, hvala Bogu, tega ni slišal v trdnem prvem spanju.

Varno se je splazil Pepček za plotom do kraja, kjer je na drugi strani stal sosedov čebelnik, oprezno je preplezal ograjo.

Pritava do ulnjaka, spusti se na roke in kolena ter tiplje varno po prvem panju. Kmalu najde ugodno luknjo za čebele. Varno začne lizati, pa potegnil je z jezikom ob nekaj ostrega. Panjeva luknja je bila namreč zadelana večinoma s preluknjano kovinsko ploščo in ob ostrem robu luknjic si je Pepček ranil svoj jezik. — Še parkrat potegne z jezikom varno in oprezno, pa vse je tiho in mirno v panju, tudi zaželjenega medu ni.